

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 2

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 2. – 828 с.

ISBN 978-617-8263-40-9

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У другому томі збірника відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-40-9 (т. 2)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

- надання неправдивих відомостей до органу ведення Державного реєстру виборців або фальсифікація виборчих документів, документів референдуму, підсумків голосування або відомостей Державного реєстру виборців (ст. 158 КК України);
- незаконне використання виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі, голосування виборцем, учасником референдуму більше ніж один раз (ст. 158-1 КК України);
- незаконне знищення виборчої документації або документів референдуму (ст. 158-2 КК України);
- порушення таємниці голосування (ст. 159 КК України);
- порушення порядку фінансування політичної партії, передвиборної агітації, агітації з всеукраїнського або місцевого референдуму (ст. 159-1 КК України);
- підкуп виборця, учасника референдуму (ст. 160 КК України).

Ключові слова: кримінальне правопорушення, виборчі права, суспільні відносини.

Key words: criminal offense, electoral rights, social relations.

KUZMIN EDUARD EDUARDOVYCH

*National University "Odesa Law Academy",
Associate Professor at the Department of Criminal Law,
Candidate of Science of Law, Associate Professor, Advocate*

A FEW THOUGHTS ON 'INTERNATIONALITY' OF UKRAINIAN CRIMINAL LAW

The perception of criminal law has always been considered as one of the most complex, controversial, delicate and sensitive issues of both the theory and practice of the jurisprudence itself, as well as the philosophy-related spheres.

There are quite many extremely complicated questions, but the basic conclusion is the following: it is rather typically tending to be mostly understood either as a 'single piece' or that 'something', which is pretty customary being 'shattered' into two (or even more) 'fragments' now [2, p. 27]. If so, which ones? As a rule, the 'national (domestic)' and 'international layers' are to be distinguished among. Increasingly, the 'interim (intermediate) level' also stands out as a 'transitional area' [1, p. 975–976].

Usually, the latter is leading to the concerns of features of the 'relationship' between these 'elements'. However, in search for the so-called 'optimal mechanisms of interaction', seems that the 'unity underlying all forms' is often forgotten or, at the very least, is not understood the same way. All of this, in some sense, results in the growing appetite for the rational and intellectual analysis of the phenomenon of 'international' both in and of criminal field. Remarkably, is no exception and thenational criminal law of Ukraine.

To begin with, it should be noted that 'international' permeates almost every aspect of the contemporary 'inner' criminal legislation [see, for instance: 4, p. 122]. 'International law' is most commonly used in part of the construction of the legislation on criminal liability, while 'international treaties' and 'international judicial institutions', in turn, are frequently to be met with in terms of the operation of the law on criminal liability (Art.Art. 3, 6-8, 10 of the current Criminal Code of Ukraine (hereinafter – CC of Ukraine) [5], including, but not limited to.

References to 'international' may also be found in the provisions concerning the definition of criminal offender, namely, the officials, – 'employees of international organisations', 'members of international parliamentary assemblies Ukraine is a member of' and 'judges and officials of international courts' (Art.Art. 18 and 364 of the CC of Ukraine) [5].

Certain separate clauses exist with regard to the 'international organisations', and also 'internationally protected institutions' (Art.Art. 96⁴ and 444 of the CC of Ukraine) [5].

The same logic is fair and also applicable toward the characteristics of the distinct corpus delicti: 'internationalist soldiers' in Article 297. Violation of graves, any other burial place, or a corpse; 'international transfers of goods' in Article 333. Violation of procedure of international transfers of goods subject to state export control; 'international flights regulations' in Article 334. Violation of international flights regulations of the current CC of Ukraine [5] and others.

It also featured in such collocations as 'international tension' and 'international implications' (Art.Art. 258, 443 of the CC of Ukraine) [5].

And moreover, Ukrainian legislation on criminal liability also operates with such terms as 'international instruments', 'international rule of law' and 'international legal order' that are enshrined in Art.Art 438, 68 and the title of Section XX of the Special Part of the Code [5].

It is highly significant that even in case of such an overly literal interpretation of an 'international component', a 'pattern of the impossibility to exist in isolation' is still clearly visible. At a minimum, situation like this raises a rather classic problematique of the need to refer to international agreements in order to derive and reveal the meaning and concept of the relevant terms.

Accordingly, all this may constitute a starting point for a whole new set of problems, – a number of emerging issues, which present an array of new challenges. These, in general, include the matter of 'compliance with the international treaties and their execution' [for more, see: 3, p. 9-10], particularly the necessity and expediency of the use of 'internationally defined' legal categories and notions for the 'purposes of the national criminal law'.

References:

1. Boister N. 'Transnational Criminal Law'? *European Journal of International Law*. 2003. Vol. 14, Iss. 5. Pp. 953-976.
2. Cherif Bassiouni M. The Penal Characteristics of Conventional International Criminal Law. *Journal of International Law*. 1983. Vol. 15, Iss. 1. Pp. 27-37.

3. Kuzmin E. E. Of 'Compliance with International Agreements': It is High Time to Renew the Amendment Mechanisms of the Criminal Code of Ukraine. *Aktualni problemy suchasnoho prava : materialy kruhloho stolu* (m. Mykolaiv, 21 berez. 2022 r.) / vidp. za vyp. B. V. Fasi. Odesa : Yurydychna literatura, 2022. S. 9–10.
4. Parmas A. Application of Domestic Criminal Statutes in regard to International Crimes. *Baltic Yearbook of International Law Online*. 2020. Vol. 17, Iss. 1. Pp. 122–142.
5. The Criminal Code of Ukraine : Law of Ukraine on April 5, 2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/2341-14> (date of access: 08.05.2023).

Key words: internationality, criminal law, Ukrainian criminal law, 'international', CC of Ukraine.

Ключові слова: міжнародність, кримінальне право, кримінальне право України, «міжнародне», КК України.

МУСИЧЕНКО ОЛЬГА МИХАЙЛІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри кримінального права
та інших кримінально-правових дисциплін
Миколаївського навчально-наукового інституту права,
PhD, доцент*

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕЗАКОННЕ ВИКОРИСТАННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ

У сучасних реаліях Україна бере участь у глобальних гуманітарних ініціативах і отримує значну кількість благодійних пожертв та гуманітарної допомоги від багатьох країн. Ризики, пов'язані з можливими зловживаннями під час використання гуманітарної допомоги, обумовили новелу – криміналізацію окремого діяння в ст. 201-2 Кримінального кодексу України (далі – КК України) відповідно до Закону України № 2155-IX від 24.03.2022 [1]. Дана стаття передбачає кримінальну відповідальність за незаконне використання гуманітарної допомоги, благодійних подарунків та безоплатної допомоги, і створена з метою забезпечення цільового використання цієї допомоги та запобігання її незаконному використанню. На сьогодні діяння, передбачені ст. 201-2 КК України, як свідчить статистика, активно вчиняються. Так, у 2022 році зареєстровано 381 злочин за ч. 2-3 ст. 201-2 КК України, за січень-березень 2023 року – 120 злочинів за ч. 2-3 ст. 201-2 КК України, водночас при цьому досить мала частка повідомлених про підозру (у 2022 році – 58, що складає 15 % від зареєстрованих фактів, у 2023 році (січень-березень) – 12 (8 % від зареєстрованих)), ще менше – переданих обвинувальних актів до суду (у 2022 році – всього 25, у 2023 році – 2) [2].

Родовим об'єктом аналізованого кримінального правопорушення є суспільні відносини у сфері господарської діяльності. Безпосереднім

Kuzmin Eduard Eduardovich A few thoughts on 'internationality' of Ukrainian Criminal Law	213
Мусиченко Ольга Михайлівна Кримінальна відповідальність за незаконне використання гуманітарної допомоги	215
Попович Олена Василівна Вчинення домашнього насильства щодо дитини як ознака, що кваліфікує злочин	219
Степаненко Оксана Василівна Кримінальні правопорушення, пов'язані з домашнім насильством	223
Тавлуй Олена Вікторівна Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України як обставина, що виключає протиправність діяння	226
Тімофєєва Лілія Юріївна Пропорційність кримінальної відповідальності за викрадення майна в умовах воєнного стану.	229
Хімченко Світлана Анатоліївна Кримінально-правова охорона лікарської таємниці	231
Чугуніков Ігор Іванович Повторність як форма множинності у проєкті нового КК України	235
Drobchak Alla Leonidivna, Protasov Evgeny Leonidovich Ukraine's criminal law system faces significant challenges to combat crime and ensure justice	239
Дорошенко Костянтин Костянтинович Представництво в суді без повноважень та надмірний формалізм	242
Лещенко Андрій Вікторович Актуальні проблеми покарання за катування	245
Малишева Марина Валеріївна Кримінально-правова характеристика потерпілого у кримінальному правопорушенні, передбаченому ст. 142 КК України «Незаконне проведення дослідів над людиною».	248
Мальцев Максим Вікторович Зарубіжний досвід забезпечення безпеки при виконанні робіт з підвищеною небезпекою.	251
Мустафаєва Анна Іванівна Кримінально-правова охорона ембріона за зарубіжним законодавством	254
Нековаль Єгор Ігорович Суб'єкт кримінального правопорушення, передбаченого ст. 160 КК України	256